

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dostavljen:	v upravnishvu prejeman:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta „ 12—	pol leta „ 11—
četrt leta „ 6—	četrt leta „ 550
na mesec „ 2—	na mesec „ 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v priliku levo), telefon št. 34.

Izloži vsak dan zvečer izvzemli nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska pet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 33—
pol leta „ 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta „ 650	celo leto naprej K 35—
na mesec „ 230	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Bitka pri Belgradu.

NAŠE ČETE SO ZAVZELE ZELEN VVRH IN VELIKI VRAČAR JUŽNO BELGRADA. — NAŠ PLEN V BELGRADU ZNAŠA NAD 600 MOŽ, 9 TOPOV, 26 TOPOVSKIH CEVI.

Dunaj, 11. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

Jugovzhodno bojišče.

V Mačvi in pri Obrenovcu nikakih posebnih dogodkov.

Čez Belgrad prodirajoče avstrijske in nemške sile so vrgle Srbe iz njihovih, jugo - vzhodnih in jugozapadno mesta napravljene utrdbe in so naše čete zajuršale zeleni vrh in Veliki Vračar.

V prostoru med Smederevom in Požarevcem so divizije našega zavveznika znatno pridobile na prostoru.

Pri zavzetju Belgrada je prišlo našim c. in kr. četam v roke 9 topov za ladje, 26 cevi za poljske topove, 1 žaromet, mnogo pušk, mnogo municije in vojnega materiala. Vjetih je bilo 10 srbskih oficirjev in nad 600 mož. Krvave izgube nasprotnika so bile jako velike. Donavska flotila je dvignila več rečnih in ruskih morskimi min.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKE ČETE SO OSVOJILE VISHINE MED ŽARKOVEM IN MIRJEVEM TER ZAVZELE POZICIJE PRI RAMU. — NEMŠKI PLEN V BELGRADU ZNAŠA 17 TOPOV IN 1560 MOŽ.

Berolin, 11. oktobra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 11. oktobra.

Balkansko bojišče.

Ob Drini se razvijajo nadaljni boji.

Na fronti med Šabcem in Gradištem je prehod čez Donavo končan.

Južno Belgrada so osvojene višine med Žarkovcem in Mirjevom. Dalje proti vzhodu se vrši napad. Pozicije ob donavskem ovinku pri Ramu so bile zavzete v naskoku.

Dalje ob reki navzdol, pri Oršovi, so se vršili mestoma artiljerijski boji.

Nemške čete so vjele dosedaj 14 častnikov, 1546 mož ter so vplenile 17 topov, med njimi 2 težka in 5 strojnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

POLOŽAJ NA SRBSKI FRONTI.

Iz vojnega častniškega stana poročajo:

Ofenziva avstrijskih in nemških armad v Srbiji se ima boriti z ljutim odporom. Zdi se, da je srbska armada zopet dosegla ono defenzivno sposobnost, katero je imela lanskega decembra. Navzlic temu napreduje prodiranje naših čet, akoravno so težkoče, katere morajo naši in nemški vojniki premagati mnogo večje, kakor n. pr. pri veliki majski ofenzivi v Galiciji. Teren, po katerem prodirajo je močno utrjen in srbske čete branijo vsako črto z obupno hrabrostjo.

Posebno hudi so boji v Mačvi, ki je zopet prava močvirna trdnjava. Tu je mogoče prodirati le korak za korakom, bojevati se je treba za vsako njivo, boriti za vsako z bodečo žico obdano mlako. Tu in v Posavini napredujejo naše čete polagoma, toda z veliko energijo.

Južno in vzhodno Belgrada se je razvila velika bitka. Armada Kövess, ki prodira na fronti Obrenovac - Belgrad - Smederevo, je s svojim centrom prodrla čez mesto ter napadla pozicije, na katere so se po krvavih bojih v Belgradu umaknile srbske čete. To se je razvila bitka, katere potek je za naš povsem ugoden. Naše čete so v ljutih bojih zajuršale že dve važni utrjeni srbski točki Zeleni vrh in Veliki Vračar 2 km južno Belgrada, nemške čete pa so zavzele višine na jugozapadu med Žarkovcem in Mirjevem. V tem prostoru postaja pozicija za Srbe polagoma nevzdržna in računati smemo, da se bodo skoraj umaknili dalje proti jugu.

Prehod naših vojsk čez Savo in Donavo je sploh na celi fronti med Šabcem in Gradištem končan. Gallwitzova armada je pričela prodirati

na fronti Smederevo - Gradišče, torej na obeh straneh Morave, v katere doline se stekajo ceste iz južne Srbije. Gallwitzove operacije bodo vplivale tudi na razvoj bojov južno Belgrada.

V kotu pri Oršovi se vršijo le artiljerijski boji.

Kako močna je srbska armada.

Major Moraht računa v »Berliner Tagblattu«, da šteje srbska operacijska armada 10 divizij po 3 pehotne brigade. Vsaka divizija šteje 24.000 pušk, 24 strojnih pušk, 300 sabel in 72 poljskih topov, 1 baterijo havbic in več baterij gorskih topov — vsega skupaj torej okrog 250.000 mož. Ako se k temu prištejejo še posadke, potem je ceniti po Morahtu srbsko operacijsko armado na 300 tisoč mož in 1000 topov.

BOJI ZA BELGRAD.

Budimpešta, 11. oktobra. »Az Est« poroča iz Bukarešte: Srbi so imeli, kakor poročajo listi v Bukarešti, ogromne izgube. Njihove lahke baterije so napadali sestrelili ali tudi pehota je imela neverjetne izgube. Na ciganskem otoku, ki je znan od lani in katerega so sedaj osvojili Nemci, je bilo pokopanih 600 srbskih borilcev. V Belgradu ležijo po cestah trupla številnih srbskih vojakov, bolnice so prenapolnjene z ranjenci iz tridnevne boja. Bolnice je prevzel sanitetni oddelek avstro-ogrskih čet. Ta skrbi tudi za prehranjevanje srbskih ranjencev.

Vojni poročevalec lista »Mit-tags - Zeitung« piše: Glavni delež na osvojitvi Belgrada imajo pionirji in donavska flotila. Tehnične čete so delale tri dni in tri noči na foriranju ceste in so težko nalogo izpolnile sijajno. Pri prehodu čez Savo so vojniki porabili čolne, pod varstvom naših topov so se pomikali dalje. Srbi so skušali prehod preprečiti, ali so morali kmalu umolkniti s svojim ognjem. Na mnogih točkah so naše čete predre obrežne ovire in prodirale dalje. Na pobočju Kalimegdana so se razvili strašni poluči. Boji in odigravali so se krvavi prizori. Mož proti možu z bajonetom in kopitom. Dva dni in dve noči je divjal ta boj. Vsako ped zemlje so Srbi trdovratno branili, končno so se po skupinam odstranili iz predmestja. Drugi dan so hoteli osvojiti si nazaj severni del, ali tudi tukaj so morali odnehati . . .

Vtisk poročila o padcu Belgrada v Parizu.

Berolin, 11. oktobra. »Lokalan-zeiger« poroča iz Ženeve: Brzjavka o padcu Belgrada je došla v zunanji urad v Parizu, ko je Delcassé na podlagi optimističnih poročil iz Niša dal izdelovati pomirjevalni predlog za ministrski svet. Takoj je brzjavil Delcassé Vivianiju, da mu je slabo in zato ne more priti k sebi ministrskega sveta. Viviani se je odpeljal v Eljse. Dogovoril se je s Poincarejem, ki je bil tudi brzjavno obveščen o padcu Belgrada, da naj Viviani odloči glede solunske zadeve in ž njo v zvezi stoječih zunanjih stvari, ko bo zastopal Delcasseja. Trajanje provizorija je odvisno od jutrišnje izjave Vivianija pred združenimi tremi velikimi parlamentarnimi komisijami.

Avstro - ogrski in nemški letalci bombardirajo važne srbske kraje.

Berolin, 11. oktobra. »Vossische Zeitung« poroča iz Sofije: Iz Niša poročajo, da se je opazilo večeraj avstro - ogrske in nemške letalce nad Kragujevcem. Metali so bombe na razne kraje, obilo na kolodvor v Kladovem na železniški progi Belgrad - Niš, kjer se odcepi železnica v Kragujevac.

Bombardiranje Niša.

»Vossische Zeitung« javlja 10. oktobra: Včeraj je priplul nad Niš aeroplan, ki je mesto bombardiral.

Eksplodiralo je 7 bomb, ki so ranele več oseb.

Srbija — Ahilova peta.

Lugano, 11. oktobra. »Secolo« javlja iz Rima: Tu se računa, da Srbija ne dobi grške pomoči in je za zdaj kakor četverozveza odkazana na lastno pomoč. Položaj je jako težaven. Izkrcajih 60.000 do 70.000 mož zadostuje kvečjemu za zavarovanje železnice in dovoza vojnih potrebščin. Srbiji pa je treba veliko več, če naj ustavi nemško - avstrijsko prodiranje, kajti pričakovana grška pomoč je izostala. Četverozveza se mora resno izprašati vest. Dardanelskega napada z nepotrebnimi krvnimi ranami, se ne sme ponoviti. Neuspeh bi veljal četverozvezo 100.000 mož in ostank uglede v Romuniji in na Grškem. Srbija postana lahko naša Ahilova peta, če podležje orožju ali snubljenju sovražnika. Če ne bo pomoči, mora ta heroični mali narod podleči.

Homatije v Albaniji.

Iz Berlina javljajo, da so izvedeli iz Bukarešte, da so prišle močne albanske čete v Tirano in prisilile odnotne srbske in italijanske čete, da so se umaknile. Položaj Italijanov v Draču je jako kritičen. Albanski vstaji pod vodstvom Prenk - Bič-Dode so zavzeli točke, ki so bile zasedene po srbskih in italijanskih četah. Albanci so zaplenili en srbski in dva italijanska topa in mnogo municije.

Vojna z Italijo.

NA ITALIJANSKEM BOJIŠČU LE MANJŠI BOJI.

Dunaj, 11. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

Italijansko bojišče.

Na jugo - zapadni fronti tudi večeraj ni bilo večjih bojov. Napad Italijanov na Mrzli vrh je že naš artiljerijski ogenj odbil.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

DALMATINCI O GENERALU BOROEVICU.

Dalmatinski vojniki, ki so se vrnili domov na kratek dopust, govore

o generalu Borojeviću s takim ponosom, kakor govori sin o priljubljenem mu očetu. General Borojević prihaja med vojske, tudi v prve vrste, med najljutejši ogenj. Nekje je padel poleg njega njegov pobočnik. Razgovarja se z vsakim, kratko, ali besede so polne miline. Časih se tudi pošali. Za celo vojsko misli: za obleko, za hrano, za tobak, za zdravje, za vse. Vojaki hvalijo hrano, o koplji pa pravijo, da so tako urejeni, kakor sobe v domači hiši. Vsi imajo nove zimsko obleko. Vsi, od prvega do zadnjega, zatnjujejo, da Italijani ne prodoro nikdar prvi prve obrambne črte, ali dosti je prostora v naši posesti izven te črte, pa tudi tega si

LISTEK.

Jugoslovanska žena s Krasa.

Gospa grofica Frany Thun-Thun piše v »Neue Freie Presse« z dne 3. oktobra 1915: »Vroč poletni dan se je nagibal h koncu in sonce je pošiljalo s krasno se spreminjajočim prelivanjem barv divnemu kamenju svoj večerni pozdrav. Vleklo me je ven v mrzlo, sivo tvarino, katero je zahajajoče sonce žareče-rdeče barvalo, kakor da hoče vdahniti življenje tam, kjer strmi vse tako sivo in mrzlo v neskončnost. Kras se je v svoji pijanosti barv divno obličil, kakor da daje solncu hvalo, da se naklanjajo trenutki prebujenja in ženjenja tudi njemu, zavrzencu, izobčenču. Brzo sem šla dalje, od kamna do kamna, prepuščajoč se svojim mislim, z nezavednim navalom, da zajamem vso letopo tega kratkega roka. Kar zagledam v najbližji bližini žensko podobo v njeni slikoviti noši. V naročju ji je dremalo svetlo-laso dete, ki ga je z melanholičnimi, monotonimi melodijami zazibavala v spanje. Okoli nje so se pasle ovce, ki so iskale z žilavo vztrajnostjo svoj

vsakdanji živež. Obstala sem kakor prikovana pred to ljubko podobo, kateri je naklanjalo sonce toploto, ljubezen in poezijo. Žena pa se je sem k meni komaj ozrla, ni se zame menila. Po pravici, saj sem bila vsiljivka v tem okoliščju, kjer je bila ona gospa in kraljica, kjer me je samo trpela. Hotela sem vzbuditi to mrzlo veličino, pa sem pobožala lepega kodravca v njenem naročju. Tu je dvignila oči in vprašala s toplim, jasnim glasom: »Ali si ti tudi mati?« Moj pritrdilni odgovor je odprl pot; kot mati sem našla pot k njenemu srcu. Sedaj sem si upala sesti poleg nje na sivem kamenju, ne da bi se imela za rušiteljico miru. Izmenjavali sva svoje misli, kolikor se je dalo ob mojem malenkostnem znani jeziku. In začela je z glasom, ki je postajal vedno trdnjši: »Kar vidiš tu, to je vse, kar mi je preostalo, otrok in ovce. Moj mož se bojuje, najprej proti Srbom, sedaj proti dednemu sovražniku; kje, tega ne vem, to pa vem, da sovražnik ne vdere v našo deželo in da naši bratje zmagajo.« Tesneje je privila otroka k sebi in nadaljevala: »Mogoče je že mrtve... Sosedni mož je padel, in še mnogo drugih se ne vrne.« Tu je nenadoma vstala, sonce je žarelo ka-

kor še nikdar in z njim odrevenili svet pri njenih nogah, kakor da hoče tudi ta pripovedovati o krvi in žrtvah. Kakor duh se je odražala žena s svojim bremenom v naročju od večernega neba in mrmrala polglasno: »In če padel...? Za Boga in za cesarja!« Siv in mrzel je bil zopet Kras, in počasi je stopala nizdol in njene ovce so ji sledile... Tako sem bila zopet sama in vendar bi bila pohitela najrajši za to ženo, da ji izrazim svoje občudovanje in svojo hvalo. Kako veliko duša ima ta revna nepismena žena, ki ničesar ni slutila o Krnu in Soči, a je instinktivno vedela, da se vojskujejo, krvavijo in zmagujejo. Tudi ona je bila pripravljena, da vse žrtvuje za sveto, veliko stvar in kakor svečenica je mrmrala v purpurno večerno nebo v imenu vseh Dalmatink žrtveniške besede, dočim stojijo možje na krvavi straži ob Soči. Tako si se pokazal, ti krasni narod, vrednega velikega časa, eni z orožjem, vi pa, vi tihi, slabo poznani, po požrtvovalnosti in veličini duše. Cesar in cesarstvo Vam vesta hvalo in zidata na Vas, ki ste poklicani, da vzgajate zarod, ki bo vreden očetov, zvest geslu: »Za Boga in za cesarja!«

K.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. L e y s.

(Dalje.)

XXIII.

Pri nadaljevanju obravnave je dobil najprej besedo zastopnik obtožilne oblasti in ko je ta opravil, je prišel na vrsto odvetnik Soames.

Ta je, govorec začetkoma jako tiho, najprej pihal na dušo porotnikom in skušal v njihovih srcih vzbuditi sočutje za lady Boldonovo, podarjajoč zlasti, da ravno ljudje, ki imajo voljo, biti strogo pravični, navadno zgreše pravo pot. Potem je nekoliko glasneje nadaljeval: Gospodje porotniki! Če stvar dobro preudarite, morate spoznati, da pri nakupu kokaina ni bilo namena, zastrupiti odvetnika Feliksa. Kdor s kakim človekom v isti hiši ali v istem stanovanju prebiva, ta zna dobiti priliko, da ga zastrupi, ali da bi šel kdo v drugo, njemu nepoznano hišo z namenom, da tam in ob tisti uri koga zastrupi, to je pač izključeno. To je zaradi tega izključeno, ker bi v tisoč slučajih gotovo devetstodevetindevetdesetkrat ne našel prilike, svoj namen izvršiti. Stvar je

čisto jasna. Lady Boldonova ima že dlje časa večkrat trganje v obrazu. Pogledala je v medicinsko knjigo in tam čitala, da je kokain priporočljivo sredstvo proti trganju. Prepisala si je recept in ko se je z gospodom Thesigerjem slučajno peljala mimo lekarne, ga je naprosila, naj ji kupi to zdravilo. Ali ni to popolnoma naravno? Lady Boldonova je ostala na vozu, ker ni imela nobenega vzroka, da bi iz njega izstopila. Če bi bila imela namen, s kupljenim zdravilom odvetnika Feliksa zastrupiti — kaj mislite, da bi se bila v takem slučaju pri belem dnevu vstavila pred lekarno in poslala svojega zaročenca po strup? Pri nakupu kokaina se lady Boldonovi še sanjalo ni, da bo za tem trupom odvetnik Feliks umrl, kaj še, da bi bila imela namen, Feliksa zastrupiti.

Odvetnik Soames je potem opozarjal porotnike, naj v razburjenju izrečenemu priznanju lady Boldonove ne pripisujejo nobenega pomena. To priznanje je izrekla le v prvem strahu, da bi obvarovala svojega zaročenca.

Nadalje je odvetnik Soames razpravljal o najbolj kočljivi točki cele obtožbe, o tem, da je policija pri hišni preiskavi našla v pisalni mizi lady

Italijani ne morejo osvojiti. O Italijanih pravijo, da se tudi oni bore hrabro ali zama...

Ponesrečeni saperski napadi Italijanov.

Iz vojnoporočevalskega stana: Ker so Italijani na obeh frontnih točkah, na katerih se nahajajo na Dobarbowski planoti, poskušali pogostoma z napravo sap v skalovju, približati se našim četam, so te izvršile več izpadov, ki so povzročili sovražniku povsodi težke izgube. Italijanski napadi na visoko planoto Lavarone in Folgarie so najbrže ustavljeni, ker je sovražnik tam zopet izgubil okoli 2000 mož.

Obstreljevanje Turjaka.

Dunaj, 10. oktobra. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana: V Primorju smo včeraj obstreljevali Turjak, pri čemur je bilo uničenih nekaj italijanskih bivališč. V Primorju smo izvršili tudi uspešna podjetja v svrhu uničenja sovražnih sap, pri čemur so imeli Italijani velike izgube.

(Turjak spada pod tržiško okrajno glavarstvo, ima prebivalcev okoli 1500, pošta je v Pierisu. Od Gorice je oddaljen Turjak 26 km.) Od Tržiča je Turjak oddaljen kakih 7 kilometrov, nahaja se od Tržiča v zapadni smeri.

Italijani so začeli štediti.

Italijanski vojni minister je naprošil vse vojaške oblasti, naj štedijo pri izdajanju velikih vsot, kakoršne so se porabljale doslej za vojaške potrebščine in kakoršne bodo v bodoče potrebne še v večji meri, naj preprečijo vsako zlorabo in porabo denarja in materiala in kakor hitro mogoče naj podajo račune o vporabi zaupanega jim denarja.

Pritožbe pijemontskih črnovojnikov.

Dunaj, 9. oktobra. Iz vojnoporočevalskega stana: Pri odbitem napadu na Col dei Bois v Tofanskem ozemlju 28. septembra je bilo vjetih 13 podčastnikov in 57 mož nekega bataljona alpske teritorialne milice. Ti črnovojniki iz Pijemonta so ozlovoljeni, ker morajo služiti kot teritorialna milica na fronti, dočim se vporablja teritorialna milica drugih orožnih vrst samo v ozadju. Starejši letniki se posebno pritožujejo, da morajo vršiti težko službo alpincev, dočim na jugu starejši letniki niti v poklicani niso. Vojaki pravijo, da Salandra kot Apuljec ni priljubljen v Pijemontu in se hoče zato maščevati. Pijemontce pošilja v vojno, svoje volilce na jugu pa pusti doma. Tudi mlajši letniki tretje kategorije se brdiko pritožujejo, da se jih vporablja na fronti. Ker spadajo k tretji kategoriji, nima vlada nikake pravice, vporablja jih na fronti. Prosto voljce po večini grdo gledajo vsi drugi, zlasti dijake, ki so hujskali k vojni. Šli so bili na Tofano ali čez par dni že jih je tako zeblo, da so morali oditi in priti na mesto njih družinski očete alpskega bataljona. Pred napadom se svari vojake, naj se nikar ne dajo vjeti, ker da Avstriji usmrtili vse vjetnike.

Novi štrajki v Italiji.

Pet tisoč kovinskih delavcev v ladjedelnici in orožni tovarni Armstrong in tristo delavcev v municijski tovarni v Menzagnu je pričelo štrajkati, tri tisoč kovinskih delavcev v Ansaldi pa zahteva dvajset oziroma tridesetodstotni povisek meze in petdeset do sto odstotkov plačila za delo čez ure.

Napačne vesti o Giolittiju.

»Politična korespondenca« poroča: Poročilo nekega gornjeitalijanskega lista, da bo Giolitti v kratkem

poklican h kralju ali da je že bil poklican, so politični krogi sprejeli z velikim dvomom, ker nič ne kaže, da bi se bil Salandrov kabinet količkaj približal Giolittijevim naziranjem in tudi ni videti nobene potrebe, da bi Giolitti vplival na kako zblizanje, sprjuje zadržano tudi znana brzjava markija Capellija, enega najožjih pristašev Giolittijevih, s katero je ostro odbil vsako domnevanje, da bi on odobral govor Barzilajev ali politiko vlade.

Trdnjava Gorica

— naravni čudež.

Poročevalec »Morning Post« piše iz Konstance: »Videl sem Gorico. Tako blizu sem bil, da se mi je skoro zdelo, da je potrebno samo, da iztegnem roko pa se dotaknem njenih zidov. Navzlic strašni tragediji, ki se odigrava že tako dolgo na teh s krvjo napojenih poljih, se ti vendar mesto koketno smeje nasproti. Težko si je misliti ljubkejšo sliko, kakor je ta z rodovitnimi vinogradi, s čistimi pa deročimi valovi Soče in gorovja polna sadnega drevja. Popolnoma sem se zamaknil v ta očarujoč razgled in dobil sem zavest, zakaj je bilo že toliko in tako velikega prizadevanja za izvojevanje tega mesta in kako se je godilo, da so se morali Italijani vstaviti tukaj in že tri mesece stojijo tukaj. Prve čete, ki so korakale iz Krmina proti Gorici, so prišle z velikim navdušenjem, hotele zasesti vse lepe dežele in kraje, ki so nekdanj pripadale Italiji. Čez vinograde in polja po Brdih so se razlele kakor plazovi, močnejše nego vrtinci sovražnega artiljerijskega ognja. Ali Avstriji so znali izkoristiti vsako naravno oviro, ki se jim je nudila, v svoj prid. Miljo za miljo je divjala bitka; po hribih in dolinah, ki so bili vsi gosto pogozdeni in le za ceno velikega truda in strašnega prelivanja krvi jih je bilo mogoče vzeti. (Pripoznanje velikih italijanskih izgub je toliko dragocenejše, ker gre pri teh pokrajinah samo za ono zono, katero smo pristojevalno odstopili pred pravem trdnjanskim ozemljem.)

Koncem junija potem so se pomaknili Avstriji v svoje vtrjene pozicije pri Gorici. Te so prav gotovo jeden izmed vojnih čudežev sedanega svetovnega požara. Moderna artiljerija je dokazala, da umetno zgrajene vtrdbe imajo jako omejeno vrednost, da so morda že skoro brez pomena. Gorica pa dela izjemo in dokazuje premoč naravne trdnjave. V resnici, Gorica je naravni čudež, kar se tiče vtrjenih krajev. V središču teh naravnih vtrdb ležeče mesto obema Soča v dolgem loku, v katero priletava ravno južno, od koder napadalci korakajo k napadom, divji dotok, ki je obrambi v veliko pomoč. In ob reki, dalje proti zapadu kakor proti vzhodu obdaja Gorico venec gora. Ako gledaš na nje od daleč, se ti zdijo velikanske vtrdbe, katerih moč tiči ravno v tem, da so raznovrstne ena tik druge. Zgodovina že priča o strateškem pomenu Gorice, ta prostor je bil že starim Rimljanom najmočnejše oporišče proti barbarom. Pri Gorici tudi je bilo središče vseh velikih srednjeveških bojev za gospodstvo Benetk. Sedaj pa zapira Gorica pot narodu, ki prodira proti severu, borec se za svobodo. Ali ne le naravne vtrdbe ovirajo pohod Italijanov, ampak tudi za časa italijanske nevarnosti zgrajene utrdbe, ki so takorekoč vzorci strateške modrosti. Vsi v teh krajih, kjer ne manjka globeli, skriti topovi so zvezani med seboj z gigantskim brzojavnim in telefonskim omrežjem. V resnici, na nobenem mestu

je to oporoka hotela uničiti. Če pa ni imela namena, oporoko uničiti, čemu naj bi pa delala spletke proti odvnetiku Feliks? Kje je pa le najmanjši dokaz, da je hotela lady Boldonova to oporoko uničiti? Nikjer ga ni! Niti sence kakega dokaza ni. Nasprotno, če je sploh vedela, da je oporoka v njeni miznici, potem je mogla imeti le namen, da oporoka ne izgine, čeprav je njej škodo. Če bi si bila s težavami in nevarnostmi prisvojila to oporoko, potem bi je vendar ne bila spravila v svojo pisalno mizo in jo tam hranila. Človek z ločinskimi nameni bi bil vendar oporoko tisto minuto uničil, kakor bi jo dobil v roke, saj bi mu bilo ležeče na tem, da izgine, ne pa da ostane ohranjena.

Porotniki in poslušalci so še med odvnetikovim govorom s prikri-mavanjem in šepetanjem kazali, da so njegova izvajanja nanje prepričevalno vplivala. Po končanem govoru so se umaknili le za trenutek v posvetovalnico in nato izročili predsedniku svoj pravorek. Zanimali so vsa vprašanja in izrekli, da lady Ada Boldonova ni v nobeni točki kriva.

fronte se nima v tem orjaškem boju narodov kaka armada bojevati proti takemu številu težkoč, kakor italijani. Italijanom sreča ni mila. Usodno je bilo tudi to, da jedina dovzna pot v Gorico je bila dva meseca po na-

Vojna z Rusijo.

RUSKI NAPADI NA NAŠO FRONTO SO PONEHALI.

Dunaj, 11. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

Rusko napadanje je včeraj na naši celi severo - vzhodni fronti bistveno ponehalo. Sovražnik je samo na našo linijo ob Strypi napravil nekaj sunkov, ki so se končali zanj, kakor predidode dni, s popolnim neuspehom. V prostoru med železnico in spodnjim Střrom smo sovražnika pognali nazaj proti severo - vzhodu. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r. fml.

ODBITI RUSKI NAVALI PRED DVINSKEM. — ZMAGA NEMŠKE KAVALERIJE V VOLINJI. — LJUTTI BOJI PRI TARNOPOLU.

Berolin, 11. oktobra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 11. oktobra.

Vzhodno bojišče.

Armadska skupina generala feldmaršala von Hladenburga.

Pred Dvinskom in severo-vzhodno od Vidsov smo odbili ruske napade. Zapano Smorgona je bilo sestreljeno sovražno letalo.

Armadska skupina generala feldmaršala princa Leopolda Bavarškega.

Vzhodno Baranovičev je bil slaboten sovražni sunek z lahkoto odbit.

Armadska skupina generala von Linsingena.

V kavalerijskih bojih v okolišču Kuhocke Vole je vržen sovražnik nazaj za odseka Beziminajev in Vjesoluhe. Pri Jezercih boji še niso končani. Severno Bjelske Vole je sovražnik pregnan.

Armada generala grofa Bothmerja je znova zavrnila močne sovražne napade. Nemške čete so zavzele višino južno Hladkov ob Sere-tu, 15 kilometrov severo - zapadno Tarnopola, ter so odbile 6, iz vasi Hladki izvršenih ruskih sunkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bombe na Rigo.

Berolin, 11. oktobra. Wolffov urad javlja: Od pristojne strani smo izvedeli, da je dne 10. oktobra pomorsko letalo pri poizvedovalnem poletu vrglo deset bomb na kolodvor v Rigi. Letalo se je srečno vrnilo na svoje opirališče.

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab poroča dne 8. oktobra: Ogenj naših vojnih ladij na okolišču Šloka (27 km južno - zapadno od Dinamunda) je prisilil nemške baterije, da so umolkile ter je napravil v nemških strelskih jarkih mnogo škode. Boji pri Dvinskem se nadaljujejo. Po ljutom artiljerijskem ognju so izvršili Nemci več protinapadov v okolišču južno železnice iz Ponjeveža. Nemške napade na vas Grabunovko (12 kilometrov severno Dvinska) in na okoliške bregove smo odbili. Pri zopetnem napadu je sovražnik zasedel del na-

V dvorani je zopet zavalovalo in zašumelo. Glava se je nagnila h glavi, slišalo se je šušljanje in tudi rahlo tleskanje z rokami. O' Neil je vstal s svojega sedeža in pogledal na Thesigerja. Ta je ves žarel veselja, kakor bi sploh ne vedel, da nad njim še ni izrečena sodba.

Sodni predsednik je temu premoru kmalu naredil konec in nadaljeval razpravo, a zastopnik obtožne oblasti je bil že naveličan in porotniki so začeli skrivaj zevati in so le malo poslušali, tako da je sodni predsednik preložil razpravo proti Thesigerju, lady Boldonovi pa naznanil, da je izpuščena iz preiskovalnega zapora.

Vse sodno osobje je naenkrat vstalo s svojih sedežev in sodnijski slugi so tako hitro obstopili Hughu Thesigerja, da mu lady Boldonova še roke ni mogla dati. Poskusila se mu je približati, a sodnijski slugi so ji to zabranili in Thesigerja zopet odpeljali v zapor.

(Dalje prihajajo.)

povedi vojne vsled povodnji spreminjena v močvirje. Tako se naravno podaljšuje boj, katerega izid pa je gotov. Samo rezultatov ni mogoče doseči vseh hkratu in jih ni mogoče določiti dan za dnevom.

ših jarkov. Istočasno pa se je nam posrečilo, potisniti sovražnika iz jarkov pri Boginski, severo - zapadno Grabunovke. Blizu ceste, ki drži iz Dvinska proti jugo - zapadu, se boji nadaljujejo. Na celi fronti pri Dvinsk silno streljanje artiljerije na obeh straneh. Ob Obolskem jezeru ter ob Drisvijati, nadalje južno do blizu Smorgona in Kreva trdovratni boj ne preneha. Izredno ugodno za nas so poteki boji na zapadnem bregu Spjaglice pri Nefedih in Slemjenkih, južno od Visnjevskega jezera. V okolišču Pripjeta je sovražnik prodril pri Nevelu, jugo - zapadno Pinska čez Stohod proti vzhodu ter zasedel vas Komoro. V okolišču severo - zapadno Cartorijska (11 kilometrov) se je razvil vroč boj pri vasi Huta Litovska. Vas je prehajala iz rok v roke. Sovražne napade na Lisovo smo odbili. Po energičnem napadu, južno Cartorijska so zasedle naše čete navzlic ljutomu artiljerijskemu in strojnemu ognju in opetovanim sovražnim protinapadom sovražnikove pozicije, vzhodno naselbin Milčov, Veliki in Stari Taraz (5 kilometrov vzhodno Kolkov) ter so zajuršale vas Černič. S pomočjo oklopnega vlaka se je posrečil naš napad na sovražne pozicije Moščanica, Stavek in severo - vzhodno Klevana. V teh bojih smo vjeli 1800 mož s še ne ugotoljenim številom častnikov in strojnih pušk. V bojih pri Mstišinu, med Luckom in Dubnem, smo takisto vjeli 1500 vojakov, med njimi 19 častnikov, ter ugrabili 5 strojnih pušk in enega metalca min. Na levem bregu Ikve smo osvojili snovi po balonemnem boju vas Sopenov, severo-zapadno Kremenja. Tu smo vjeli 3 častnike in 256 vojakov ter ugrabili 3 metalce bomb. Sledeči sovražni protinapad smo odbili. Takisto smo osvojili vas Sjemikovce ob Strypi (25 kilometrov jugo - zapadno Tarnopola) v naskoku. Nato smo vjeli pri napadu na višine, vzhodno Bučaca, 10 častnikov in nad 300 mož.

V Vzhodnem morju je uničil angleški U - čoln z artiljerijskim ognjem neko nemško transportno ladjo v bližini nemške obali.

Proti ruski dumi.

Iz Kodanja javljajo, da je reakcionarna združitev v Moskvi poslala carju prošnjo, naj razpodi duno, okuženo po Židih in naj ustanovi pravoslavno skupščino, v kateri bodo zastopniki zemstev imeli posvetovalen glas. Se le če bo odstranjena na nevarnosti zgrajena дума, bo mogoče rešitev Rusije iz sedanje krize. Če bi se po vojni vpeljala pravoprostnost narodov, bi to pomenilo propad prave pravoslavne Rusije. Zopetnega zavzetja Poljske, ki je bila vedno ognjišče nemirov in revolucij, ni posebno želeli. Glavni cilj vojne naj bi bila pridobitev Galicije.

ZAPADNO BOJIŠČE.

BOJI LETALCEV NA ZAPADNEM BOJIŠČU.

Berolin, 11. oktobra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 11. oktobra.

Zapadno bojišče.

V okolišču Souchez - Neuville ter v Champagni, severo - vzhodno od Le Mesnil, smo odbili sovražne napade z ročnimi granatami.

Naši letalci so uničili včeraj 4 sovražna letala. Neki angleški aeroplan je padel vzhodno od Popperinge na tla. Severo - zapadno od Lille je prisilil poročnik Immermann neki angleški vojni dvokrovnik v višini 4000 metrov, da se je spustil na tla. Ta častnik je torej v kratkem času strmoglavil 4 sovražne aeroplane na tla. Nadalje sta bila v Champagni pri Somme - Py in na višinah ob Maasi v zračnem boju sestreljena po en francoski aeroplan. Mi smo izgubili neko opazovalno letalo, južno od Pretrskega gozda.

Vrhovno armadno vodstvo.

Površana delavnost na belgijski fronti.

Lyon, 10. oktobra. »Progres« poroča iz Poperinghe: Nepretrgana delavnost angleškega brodomja proti belgijski obali je najbrže znamenje za to, da se pripravlja tako na morju kakor na kopnem odločen dogodek. Delavnost letalcev je postala

jako obsežna. Z nemške strani so se utrdbe izredno ojačile.

Prizadevanja Francozov.

Berolin, 11. oktobra. Bitka v Champagni divja dalje z malimi odmori. Včeraj zvečer je narasel ogenj naše težke artiljerije do celih saliv eksplozij. Kakor meseca maja in junija na višini Loretto in pri Souchezu meče Joffre brez ozira na izgube polk za polkom v ogenj. Izpopolnil je sive brigade in jih nadomestil z novimi. Celo polke z bojšča pri Arrasu je potegnil v Champagno, kakor pripovedujejo vjetniki. — Dne 6. in 7. oktobra se je pričela nova vrsta napadov. Pripravil jih je neprestani bobneči ogenj, ki je mestoma presegal ljutost ognjenega napada v septembru. Računa se, da je bilo od 20. septembra izstreljenih granat več milijonov.

Napadi zadnjih dni pa niso bili tako obupno ljuti, kakor v septembrskih napadih. Francoske čete so spoznale velikansko težavo svoje naloge. Napadalna fronta sama ni bila tako široka, mestoma je prišlo smo do hudih bojev v jarkih za neke dele jarkov, ki so bili zajeti. Vzhodno od Navarin - Ferme smo zopet juršali. Sestreljena vas Tahure ob cesti Sonain - Ripont, ki jo baje Francozi zasedli, leži v popolnem ognjenem kotlu. Izgube na obeh straneh so vsled ljutosti bojev težke, zaupanje naših čet pa je neomajno.

BOJ NA MORJU.

Švicarski listi posnemajo iz petrograjskih parte - naznanil v »Novem Vremenu«, da je bila v Baltičkem morju potopljena ruska križarka z vsemi oficirji. — Na južnem koncu Grške in pred Kytero se po italijanskih poročilih vsak dan torpedira kaka ladja. — Iz Kaneje poročajo, da je v libijskem morju nemški podmorski čoln torpediral in potopil neko francosko tovorno ladjo, 23 mož je bilo rešenih.

Skupni izvršni organ četverozveze.

Milan, 10. oktobra. Kakor francoski in angleški listi, tako se poteguje tudi »Corriere della sera« za nove metode diplomatskega in vojaškega delovanja četverozveze. List zahteva, da naj zunanji minister baron Sonnino skrbi za to, da se ustvari enotni izvršni organ vseh štirih držav v kakem glavnem mestu, da se bo mogla diplomatska in vojaška delavnost četverozveze vršiti po načrtu, sporozumno hitro in učinkovito. Utrujenost sovražnika, ki je matematično gotova, treba tudi pospešiti, zlasti ker vsi člani četverozveze nimajo enako trajajoče odporne moči. Dnevi so štet; vsaka ura je draga.

Pred uvedbo splošne vojaške dolžnosti na Angleškem.

Berlinski listi poročajo, da je sklenil angleški ministrski svet predložiti parlamentu zakonsko predlogo o uvedbi splošne vojaške dolžnosti za vse angleške državljane med 17. in 50. letom. Ta sklep je predvsem posledica francoskega in ruskega pritiska.

Reuter poroča iz Adelaide, da bo tudi v južni Avstraliji uvedena splošna vojaška dolžnost.

Rekrutiranje na Angleškem.

London, 11. oktobra. Po poročilu Reuterjevega urada iz Cardiffa, so delavski voditelji v soboto z dobrim uspehom začeli agitacijo za rekrutiranje. Po treh ulicah idóče čete so vzbujale veliko navdušenje. Delavski voditelji so imeli govore, v katerih so izrekli zaupanje, da bo angleški narod za to skrbel, da se ne vpele občna vojaška dolžnost. Če bi se pa ne dobilo zadosti rekrutov, bi bila uvedba splošne vojaške dolžnosti edini izhod.

Dogovor entente z Japonsko.

Pariški listi poročajo, da je bila med Anglijo, Francijo in Rusijo ter Japonsko sklenjena nova pogodba, po kateri bo poslovala Japonska kot municijski dobavitelj za entento.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 9. oktobra. (Kor. ur.) Glavni stan poroča:

Dardanelska fronta. V odseku Anaforte je prisilila naša artiljerija dne 8. oktobra veliko sovražno ladjo, ki se je skušala približati Bujuk - Kenekliku, da se vrnila. V odseku Ari Burnu obojestranski slabi infanterijski in artiljerijski ogenj, metanje bomb. V odseku Sedil Bahr je ugasila naša artiljerija v noči od 7. na 8. oktobra sovražne žaromete. Pred našim desnim križom smo zasedli vsled eksplozije sovražne mine nastale jame in smo jih utrdili. Z drugih front ni novic.

Italijansko poročilo o prekinjenju galipolskih operacij.

Milanski »Secolo« javlja iz Londona: Francosko in angleško armadno vodstvo uvažuje potrebo operacije na Galipoliju ustaviti, da bi moglo takoj razpolagati s potrebnim številom čet proti Bolgarom in Nemcem na Balkanu. Ta ukrep je gotovo neprijeten ter bo izzval resne reakcije v Egiptu in morda tudi v Indiji. Toda te posledice bodo le prehodne in se bodo dale lahko od-

praviti, ako se posreči na ta način preprečiti nemški pohod na Carigrad. Povrh so vojaški strokovnjaki itak tega mnenja, da bo postal položaj galipolskih čet v 2 do 3 tednih radi viharjev v Egejskem morju težaven.

Dunajski diplomatični krogi smatrajo, da je treba počakati nadaljnjih vesti, predno bo mogoče presoditi ali nameravajo Angleži in Francozi res opustiti svojo galipolsko akcijo.

Zakaj je postala Bolgarija zaveznica centralnih držav.

Pred nekaj tedni je razposlala bolgarska vlada vsem občinam obširno spomenico, v kateri razpravlja o potrebi, da se Bolgarija pridruži centralnim državam. Na podlagi v spomenici zbrane materijala naj bi občinski prvaki ljudstvo o pravilnosti vladine politike podučili ter uspešno nastopili proti raznim opozicijskim agitatorjem. Spomenica je torej nekaj propagandistični letak Radoslavove vlade, ki bi sicer v kratkem izdala tudi posebno zbirko diplomatičnih in pogajanj z entento in centralnimi državami se nanašajočih dokumentov v »Zeleni knjigi«. Za spoznavanje razmer v Bolgariji je omenjena spomenica zelo važna, ker razvidimo iz nje razpoloženje, ki ga je Radoslavov z čudovanja spretno roko in kakor vse kaže, tudi z najboljšim uspehom skušal med bolgarskim narodom ustvariti. Iz prvega dela bolgarske vladine brošure podajamo v naslednjem nekatere glavne misli:

Radoslavova spomenica opozarja predvsem na to, da hoče opozicija spraviti državo v vojno za ustanovitve Velike Srbije. Opozicijski agitatorji ne vedo ali nočejo vedeti, kaj pomeni sedanja vojna. Rusija hoče Carigrad in Dardanele, da si prokrči pot na svetovni trg, Anglija hoče uničiti Nemčijo, svojo najnevarnejšo konkurentinjo na svetovnem trgu, da bi celi svet zopet sama obvladala, Francija bi rada dobila izgubljen Alzacijo in Lotaringijo zopet nazaj. Italija, Srbija in Črna gora se vojskujejo edino le, da oropajo tujo državo. Temu nasproti se borijo Nemčija, Avstrija in Turčija za svoje posestno stanje ter da si zagotovijo miren in trajen napredek.

Svetovna vojna je izbruhnila deset mesecev po končanih balkanskih vojnah. Njen vidni in glavni povzročitelj je Srbija, katere zgodovina ne pozna časti, temveč le organizirano umorstvo kronanih glav. Za Srbijo so se dvignili ostali zavezniki sedanje vojne koalicije.

Bolgarska vlada je ob izbruhu vojne izjavila, da ostane nevtralna. Če bi se bila odločila za vojno, bi bila lahko napravila velik pogrešek in se pridružila onim, ki bodo poraženi, kar bi spravilo eksistenco bolgarske države v nevarnost. Nevtralnost je bila za Bolgarijo jako koristna. Država je mogla svojo armado materialno in vojaško pripraviti, kakor še nikdar popreje, prihranila si je ogromne vojne stroške prvega leta in imela priložnost se diplomatično tako pripraviti, da lahko poseže v vojno takrat, kadar bo definitivna zmaga zagotovljena in bo gotovo, da bo vsaka žrtev stotero poplačana. V času nevtralnosti se je država tudi gospodarsko popolnoma okrepila. Letina je izredno dobra in ker je bilo letos nad 20 odstotkov več zemlje obdelane ter ima žito izredno visoke cene, se bodo stekala v Bolgarijo bogastva, s katerih pomočjo bo mogoče ozdraviti vse rane iz balkanskih vojn. V dobi nevtralnosti je imela Bolgarija tudi čas, se pogajati z obema skupinama evropskih velesil ter spoznati, katera nudi večje garancije za vresničenje stoletnih idealov, za osvojitve cele nerazdeljene Makedonije, ki je pod jarmom srbskih rabiljev in državnikov.

Kateri skupini naj se torej pridruži Bolgarija? Gospodarski interesi zahtevajo, da se pridruži centralnim državam. Pregled izvoza in uvoza v zadnjih 15 letih to javno dokazuje. Leta 1907 je znašal uvoz iz centralnih držav (Nemčije, Avstrije in Turčije) v milijonih frankov 71.896, izvoza v centralne države pa 52.528, uvoz iz četverozveznih držav (Anglije, Francije, Rusije, Italije) 38.294, izvoz v te države pa 31.046, za leto 1909. znašajo zadevne 89.166, 61.955 ter 49.466, 16.266, za leto 1911. pa 104.059, 62.689 ter 71.754, 39.646. Že te številke dokazujejo, da so gospodarski interesi Bolgarije tesno združeni z interesi Avstrije, Nemčije in Turčije. Le z njimi v zvezi postanemo gospodarsko močni, gospodarska moč in samostojnost pa je pogoj politične neodvisnosti.

Naš največji sovražnik je Srbija. Podjarmila je čisto bolgarsko Makedonijo ter zatira tamkajšnje Bolgare

na barbarski način. Makedonske reke so krvave od krvi pobitih Bolgarov, bolgarske žene so izpostavljene sramoti, kdor se priznava za Bolgara, tega pretepajo Srbi kakor psa. Oni Bolgari pa, ki so sposobni za orožje, se morajo boriti danes za Veliko Srbijo. Stvar je pa sploh ta, da Bolgarija poleg Velike Srbije vobče ne more eksistirati, ker bi jo Srbija uničila. Nemčija in Avstrija ste nam za samo nevtralnost obljubili 1. celo Makedonijo, vstevši Skoplje, Bitolj, Ohrid itd. 2. prijateljsko intervencijo, da nam Turčija odstopi ozemlje do Marice. (Se je med tem ž zgodilo.)

Za aktivno sodelovanje in vojaško pomoč pa ste nam Nemčija in Avstrija obljubili kompenzacije na stroške Srbije, ki popolnoma odgovarjajo našim željam, da dobimo ob Donavi skupno mejo z Avstrijo.

Ta ideal bodemo dosegli, ako opustimo svojo nevtralnost. Proti samim sebi bi ravnali zločinsko, ako bi se ne pridružili centralnim državam, kajti le te nam omogočijo uresničenje našega ideala: ujedinjenja celega bolgarskega naroda.

Spomenica razpravlja končno o dalekosežnosti konflikta s četverozvezo, ki mora izbruhniti, ako se pridruži Bolgarija centralnim državam. Tega konflikta se nam ni bati, kajti ententa bo skoraj poražena in se bo morala podvreči diktatu Nemčije in Avstrije. Pobotati se moramo le z Romunijo, da se zavarujemo proti event. njenemu napadu.

Brošura zaključuje z naslednjim opominom: Čuvstvene politike se moramo izogibati. Pomagati moramo Avstriji in Nemčiji iz »svetega egoizma«, da izvojimo Veliko Bolgarijo. Pot do Velike Bolgarije, v Bitolj, Ohrid, Prilep in Skoplje, pa gre preko Niša in Belgrada.

Srbija in Bolgarija.

Sofija, 9. oktobra. Srbska vlada je bolgarskemu poslaniku v Nišu naznanila pretrganje vseh stikov med Srbijo in Bolgarijo s sledečo verbalno noto: Kraljevsko ministrstvo zunanje ministrstvo je zasnovovalo novo poslaništvo, da je kraljevska vlada z ozirom na odhod diplomatičnih zastopnikov Rusije, Francije in Anglije iz Sofije prisiljena po solidarnosti z zaveznicami odpoklicati svojega zastopnika v Bolgariji Čolaka Antiča in smatrati za končano misijo ekselence Čapraškova, bolgarskega izrednega poslanca in pooblaščenega ministra v Srbiji. Ukrenilo se bo kar treba, da se mu olajša odhod iz Srbije s člani njegovega poslaništva.

Varstvo Bolgarov.

Sofija, 9. oktobra. (Zakasnelo.) Agence Telegraphique Bulgare: Varstvo bolgarskih interesov v državah, ki so odpoklicali svoje zastopnike iz Sofije, je izročeno diplomatičnim zastopnikom Švedske. Samo na Srbskem, kjer so bile zveze z bolgarskim poslaništvom na tako nenavaden način pretrgane, ostanejo bolgarski interesi brez varstva, ker srbska vlada ni pustila bolgarskemu poslaništvu toliko časa, da bi ukrenil, kar je treba. Ker je nizozemska vlada privolila, da se ustanovi bolgarsko poslaništvo v Haagu in potrdila imenovanje Hadži Miševa za titularja tega poslaništva, poje Hadži Mišev, ki je doslej zastopal Bolgarsko v Londonu, naravnost v Haag, kjer počaka, da dobi pooblastilne spise.

Stanciov v Luganu.

Lugano, 11. oktobra. Dosedanji poslanik Bolgarije v Rimu, doktor Stanciov, se je tu naselil.

Bolgarska mobilizacija.

Berolin, 11. oktobra. Iz Sofije javljajo: Bolgarska mobilizacija obsega vse moštvo od 20. do 55. leta, tudi tisto, ki ni služilo pri vojakih.

Kodanj, 10. oktobra. Po poročilih iz Petrograda, je skoro končano pripravljanje bolgarske armade. Najvišja poveljniška mesta v armadi so v rokah znanih sovražnikov Rusije.

Kodanj, 11. oktobra. Glasom pariških vesti, je bolgarski kralj poslal turškemu sultanu dolgo lastno-ročno pismo. Tekom prihodnjih dni se sestane kralj Ferdinand z nemškim maršalom Limanom, ki je sedaj v turški službi.

Angleži pred Dedeagačem.

Geneve, 11. oktobra. Po atenskih poročilih so kapitani raznih jader, dospevši dne 9. oktobra zvečer v Atene, sporočili, da blokira močno angleško brodogradbo dva dni Dedeagač in vse bolgarsko obrežje.

Italijanski listi o političnem programu nove grške vlade.

Preko Curia a poročajo: Po vestih italijanskih listov, bo ostala nova grška vlada tako dolgo nevtralna, dokler bo to združljivo z življenjskimi interesi države. Grško-srbsko zvezniško pogodbo razlaga novi kabinet tako, da je Grška dolžna, pomagati Srbiji le v slučaju bolgarskega napada, ne pa, ako napade Srbijo kaka druga država (torej Avstrija in Nemčija). Italijanski listi podarjajo, da je kralj Konstantin napram angleškemu poslaniku izrecno izjavil: »Prav nič se ni spremenilo« ter izvajajo, da kaže ta kraljev izrek, da je principijelno stališče Grške ostalo isto, kakor je bilo pod Venizelosom, le taktika da je druga. Navzlic temu je iz italijanskih listov razvidno, da vlada v ententnih krogih velika nezaupnost napram novim možem na Grškem.

Drug komentar o obveznosti Grške napram Srbiji.

London, 10. oktobra. »Daily Chronicle« javlja: Za Grško stopi zvezna dolžnost napram Srbiji le tedaj v veljavo, če Bolgarija sama Srbijo napade, ne pa, če centralni državi prej ali obnem napadeta Srbijo. List pravi, da bo Venizelosovo novo vladno podpiral.

Venizelosovi pogoji.

Atene, 11. oktobra. Venizelos je ponudil, kakor se poroča, novi vladi svoje brezpogojno sodelovanje za slučaj, da hoče kabinet Zaimisov sprejeti v svoj program točno izpolnitev vseh točk srbsko - grške zvezne pogodbe. Zagotavlja se dalje, da se je kabinet odločil dosedaj samo za varovanje oborožene nevtralitete.

Venizelos zapusti Grško?

Frankofurd, 10. oktobra. »Frankfurter Zeitung« javlja iz Carigrada: Smatrati je kot zagotovljeno, da zapusti Venizelos Grško in se naseli na Francoskem.

Četverozveza in Grška.

Iz Aten poročajo, da je četverozveza izročila novi grški vladni noti, s katero odklanja grški protest proti izkrcanju četverozveznega vojaštva. Četverozveza poudarja v tej noti svoje prijateljstvo do Grške, dalje da ostane zasedena železnica v posesti Grške, ker je zasedena le za čas vojne, da četverozvezno vojaštvo ne bo prekoračilo določene cone in da hoče četverozveza skupno prevzeti stroške grške mobilizacije, odrejene v varstvo grške nevtralnosti. Zato, pravi nota, ne more četverozveza grškega protesta na znanje vzeti in želi, da ga tekom 48 ur prekliče, da se bodo mogle čete, ki so na poti v Solunu in v Kavalo, brez zadržka izkrcati. Ministrski predsednik Zaimis je četverozveznim poslanikom naznanil, da je novo ministrstvo prevzelo vladno s programom, ki je v vseh detaljih trdno določen in od katerega se noben član vlade ne sme niti za las odmakniti. Vlada obžaluje, da četverozveznim željam ne more ugoditi in da vsled tega vzdržuje svoj protest. Grška vlada smatra, da je izključno grška armada opravljena braniti grško ozemlje in protestira proti vsakemu tujemu vmeševanju. Grška vlada vztraja na zahtevi, naj četverozvezne čete brez odlašanja zapuste Grško. Končno je ministrski predsednik naznanil četverozveznim poslanikom, da je vlada zaprla solunski in kavalski pristan.

Angleške skrbi.

London, 10. oktobra. »Nation« pravi, da bi devet desetink grških politikov tudi danes še radi izpolnili bolgarske zahteve po teritorialnih pridobitvah na podlagi narodnostnega načela. Usoda vseh angleških podjetij v Egiptu, v Mezopotamiji in v Galipoliju je odvisno od dogodkov v Srbiji. Če bo Srbija stala brez grške pomoči med nemško, avstrijsko in bolgarsko armado, bo hudo oslabiljena. Najmanj za 200.000 mož je slabše od svojih nasprotin in ta primanjkljaj morajo zaveznice postaviti. Zveza na enotni vardarski železnici je jako težavna. Ali moremo, vprašuje »Nation«, če ohrani kralj Konstantin prvenstvo, biti zagotovljeni, da Grška ne pojde čez svoj prijateljski protest proti izkrcanju še

dalje? Angleški viri denarja in ljudi niso izčrpani. Ali se more Angleška lotiti nove vojne, ko so podjetja v Belgiji in na Francoskem še tako zaostala. Vojaški položaj ne opravičuje bujnih upanj. Končno predlaga »Nation«, naj se čete ne izkrcajo v Solunu, nego v Albaniji.

Amsterdam, 11. oktobra. »Morningpost« piše: Ne pretiravamo, če rečemo, da je izid cele vojne odvisen od akcije na Balkanu. Če bo vlada kaj storila, mora to storiti hitro in energično. Nemčija nas je že prevečkrat prehitela, v Belgiji in na Francoskem, na Poljskem in na Galipoliju, ki se zdi, da je nezavzemljiva trdnjava. Ali naj nas zdaj Nemčija prehiteli še v Srbiji? Če hočemo Srbiji pomagati, moramo v Solunu izkrcati veliko armado in tam napraviti glavno akcijo. Poraz Srbije bi ne bil za nas samo sramota, nego tudi katastrofa, kajti Nemčija bi marširala čez Srbijo in Carigrad v Solun.

Grey je kriv.

Rotterdam, 11. oktobra. »Manchester Guardian«, glavni list liberalne stranke, se je že odrekel ministru Greyu. List piše: Grey je po angleškem naziranju odgovoren za poraz angleške diplomacije v orientu in bo nosil posledice tega poraza.

Italija hoče pomagati.

Lugano, 11. oktobra. Iz Rima poročajo: V seji ministrskega sveta, o kateri časopisje ni dobilo poročila, je predložil Sonnino diplomatično brzojavno korespondenco z združenimi državami glede balkanske krize in v militarnih odredb, ki so potrebne za pomožno ekspedicijo Srbije. Ministrski svet je energično zavzel za to, da se Italija udeleži ekspedicije in ministrski svet je njegove predloge odobril. Italijanskemu kontingentu je določeno posebno operacijsko polje. Štel bo najbrž 50.000 mož.

Nov operacijski načrt četverozveze.

Lugano, 11. oktobra. »Idea nazionale« javlja iz Berne: Angleško zunanje ministrstvo je zasnovovalo na operacijski načrt, ki bo na presenetljiv način premenil ves balkanski položaj prevrnil nemško - avstrijski invazijski načrt in prisilil Romunijo in Grško, a se pridruži četverozvezi. Angleško brodogradbo bo igralo glavno vlogo.

Približevalni koraki med Bolgarijo in Grško.

Budimpešta, 11. oktobra. Iz Sofije poročajo: Grški poslanik Naum je posetil ministrskega predsednika Radoslavova in mu je sporočil v imenu svoje vlade, da nova grška vlada stoji na podlagi principa oborožene nevtralitete in polaga važnost na to, da ostane med Grško in Bolgarijo interesom obeh držav odgovarjajoče, prijazno se razvijajoče razmerje tudi za naprej. Radoslavov je sprejel to sporočilo v imenu svoje vlade z velikim zadoščenjem.

Romunska odklanja mobilizacijo.

Kodanj, 11. oktobra. Petrograjski poročevalec »Politikena« javlja, da je Rusija novič nujno pozvala Romunijo, naj mobilizira; ministrski predsednik Bratianu pa je tudi to pot ta poziv odklonil.

Zakopani zakladi.

Sempatje beremo, da sta pri podiranju starega poslopja ali pri prekopavanju zemljišča delavčeva lopata ali kmetov plug razgrnila staro posodo, ki so se iz nje vsuli zlati in srebrni novci starega kova.

Pred mnogimi leti so preplašeni ljudje zazidali ali zakopali zaklad, da ga v vojnih časih skrijejo plenem četam sovražnih vojščakov. Sami so morebiti pod mečem, ali vsled boleznih poginili, posoda z zakladom pa je ostala cela ter je izsula svojo vsebino tujim najditeljem v naročje, ker o prejšnjih pravih lastnikih ni ne sluha ne duha več.

Časi so se spremenili, ne pa tudi ljudje. Dobili smo velik razsežen in preskušen sestav denarstva in kredita, ki je varnejši, kakor luknja v zidovju ali jama v zemlji in ki vrhu tega tudi donša večji dobiček.

Kdor hoče spraviti svoj denar na varno, ima na razpolago Raiffeisenovke, hranilnice, poštne hranilnice in bančna hranilišča. Tu ni denar samo na varnem, temveč donša tudi pridno obresti, se množi ter se pretvarja v rokah teh zavodov z dajanjem kredita in posojil v nove gospodarske vrednosti. Na ta način oploja gospodarstvo, dočim je drugače brez vsake koristi. Poštni hranilnici ali banki zaupani denar ostane lastniku na razpolago. S čekom ali plačilnim nalogom ga lahko vodi ali nakaže, kamor hoče. Banka ali hranilnica mu je za njegovo vlogo odgovorna in jamči zanjo, on sam pa ostane vedno njen gospodar.

In vendar se dobe še ljudje, ki svoj denar v lonce zakopavajo, kakor so delali njih pradedi v tridesletni vojni. Ne vidijo, da poteka tudi v vojni gospodarsko življenje naprej. Svetovna vojna je uničila mnogo eksistenc, ravno toliko pa jih je tudi zgradila, marsikatero obrt je ustavila, mnogo obrtov pa poživila in pospešila. Mnogo velikega in malega premoženja je nanovo nastalo, še več premoženja, kar ga je bilo že pred vojno, je ostalo nedotaknjene. Kam je šel ta denar? V hranilnice in banke, ki vse izkazujejo naraščajoče vloge. Porabil se je za podpisovanje vojnega posojila, nakupili so se z njim drugi vrednosti papirji, marsikateri si je izboljšal z melioracijami svojo zemljiško posest, ali pa je plačal svoje dolgove. Del denarja pa, kar ga je bilo pridobljenega vsled vojne ali povodov vojne odtegnjenega svojemu dosedanjemu namenu in vnovčenega, ni šlo po tej poti, temveč je ostalo pri svojih posestnikih. Ti so zlato zaprli, bankovce poskrili, da celo srebro in nikel so nagrabili ter ga zaprli. Zlato se sedaj sveti v nogavicah, bankovci leže med skladnicami perila, srebro leži na dnu škrinj, brez obresti in brez porabe. Niti oklic države, ki je izdala v obrambo svojih mej vojno posojilo, niti obljubljene obresti hranilnic in bank niso mogli oprostiti teh zakopanih in skritih zakladov iz njih zavora. Ti ljudje najbrže mislijo, da na ta način najvarneje spravijo svoj denar ter ga varjejo nevarnosti, zmanjšanja in izgube.

Ravno nasprotno pa je pravo. Izkušnje prejšnjih časov dokazujejo, kolikokrat so bili taki nabrani zakladi ugrabljeni, ali da jih je uničil ogenj ali miši, ali da so ostali pozabljeni v svojih skrivališčih.

Ko so prišli zopet na dan, so bili novci že davno preklicali, dolžnost, zamenjati bankovce, je prenehala, in skrbno varovani zaklad se je spremenil v kopičico manjvredne kovine in v makulature.

Lahko bi še umeli, ako grabijo gotovino ljudje, ki menijo, da morajo biti pripravljeni na hiter beg! Toda ozemlje monarhije je danes, izvzemši majhnega obmejnega pasu, očistočno sovražnika, čvrste, vojne in zmagavane čete se nastavljaajo sovražniku, naše čete stoji globoko v notranosti ruske države.

Proč torej s tem bedastim strahom in s pomisleki! Zadrževanje denarja in plačilnih sredstev posamezniku prav nič ne koristi, ovira pa promet; posamezniku vzame obresti, povzroča pomanjkanje drobiža in s tem težave v vsakdanjem življenju. Skrivanje denarja pa je vrh tega skrajno nepatriotično in neznačajno. Dobrobit posameznika je danes neločljivo zvezan z dobrobitjo države. Samo, če zmaga država, se bo skupnosti in posamezniku dobro godilo. Vdanost državi je edino sredstvo, da se zagotovi bodoča sreča. Torej, na dan s skritim denarjem in denarnim papirjem!

Vsak, kdor ima veljavni zlatih novcev, naj jih prinese k avstro-ogrski banki ali k državnim zamenjalnim uradom! Ne kot žrtev, kajti zanje dobi bankovce v nominalni vrednosti, temveč da izpolni patriotično dolžnost. Kdor si hoče ohraniti spomin na teške čase svetovne vojne, temu se lahko da potrdilo, da je prostovoljno izročil svoje zlatnike.

Srebrni in niklasti denar v promet!

Kdor je nabral srebrnega ali niklastega denarja in ga shranjuje, naj ga spravi zopet v promet; ponese naj ga k najbližjemu poštnemu uradu, ali naj plača z njim, ako ima plačila. S tem ne doprinese nobene žrtve, kajti kovan denar mu niti za trohico ne koristi več, kakor bankovec. Ravna kakor pošten človek, ki mu veleva vest, da naj vse opusti, kar bi utegnilo v teh težkih časih na kakršen način si bodi ovirati javno življenje. Pomanjkanje drobiža pa je gotovo velika ovira.

Ne skrivajte bankovcev!

Kdor ima večje zneske v papirnem denarju, ki zanj trenutno ali v bližnjem času nima porabe, naj kupi vojno posojilo, ali naj plača dolgove, ali naj naloži svoj denar v poštni hranilnici, v Raiffeisenovki, hranilnici, banki.

Njegov denar ne bo samo njemu samemu donasal obresti, temveč tudi koristil narodnemu gospodarstvu, skupnosti.

Iznebi pa se tudi skrbi, kako naj varno shrani svojo lastnino. Poštna hranilnica, hranilnice in drugi kreditni zavodi sprejemajo brezplačno vojno posojilo v shrambo. Pri vložnih knjižicah se lahko zavarujemo napram tatvini, ako si izberemo posebno geslo, ki je samo lastniku in denarnemu zavodu znano. Tat, ki ne pozna gesla, ne dobi izplačane denarja, denar ostane ohranjen pravemu lastniku.

Vse te ugodnosti zamudimo, ako nabiramo gotovino in se od nje ne čemo ločiti.

Na tisoče jih odkoraka vsak teden, zapuste ženo in otroke, poklic, rodbino in posestvo, da prelijejo svojo kri za domovino! In naj li se spričo tega še dobe ljudje, ki se ne morejo ločiti od svojih zlatnikov, srebrnikov in papirnatih denarjev, četudi jim ločitev ne prinaša izgube, temveč dobiček na obrestih in večjo varnost?

Prebivalstvo, ki je pri tolikih prilikah dokazalo svojo zdravo pamet, patrijotično mišljenje in smisel za skupnost, za edini pravi odgovor na to vprašanje ne bo v zadregi!

Skupni grb avstrijsko-ogrske monarhije.

V času, ko se borijo naše junake čete za obstoj in napredek staroslavne države, je uvedel cesar nov simbol nerazdružljivosti in ednosti monarhije: zaukazal je, da se naj uvede poseben skupen grb, ki bo pravilni izraz državnopravnega ustroja monarhije in obenem simbol neločljivosti in nerazdružljivosti vseh njenih dežel. Monarhija dosega, ni imela skupnega grba, znaki katere so rabili skupni uradi, zlasti pa armada in diplomatično zastopstvo so imeli bolj avstrijski značaj in dvoglavni orel je reprezentiral tudi ogrske dežele. Sedaj dobi Ogrska svoj poseben enakopraven prostor v skupnem državnem simbolu. Novi skupni grb je jasno in slovesno priznanje, da so dualistični temelji, na katerih stoji monarhija neomajni. Ogrski državni je prepuščen popolnoma ravnopravni prostor in priznana ji je posebno odlikovanje s tem, da je postavljen grb Bosne in Hercegovine pod okrilje svetošestanske kroge. Državnopravna enakopravnost Ogrske je izvedena sedaj tudi v armadi in mornarici. Z manifestantnim poudarkom je konečno vpeljana v nove grbe velepomembna deviza naše pragmatične sankcije: Indivisibiliter ac Inseparabiliter — nerazdelljivo in neločljivo, deviza, ki tvori temelj vse državne politike.

Cesar je izdal naslednje lastno-ročno pismo:

Ljubi baron Burian! V namenu, da poskrbim za grb, ki odgovarja državnopravnim razmeram pri skupnih napravah avstro-ogrske monarhije, sem se odločil določiti skupni grb, ki naj obstoja iz grbov Avstrije in Ogrske zvezanih po Mojem rodbinskem grbu v zmislu priloženih s heraldičnim popisom opremljenih risb. Naročam Vam, da odredite vse potrebno glede vporabe novega grba pri skupnih centralnih uradih in v zunanji službi.

Na Dunaju, 11. oktobra 1915.

Franc Jožef.

V posebni prilogi k Najvišjemu lastno-ročnemu pismu, se nahaja popis novega skupnega grba avstro-ogrske monarhije. Ta grb se bo rabil v treh kategorijah: veliki, srednji in mali. Velika kategorija bo sestavljena iz štirih grbov, srednja iz treh, mala iz dveh. Sestava »srednjega« (I.) in »malega« skupnega grba.

»Srednji skupni grb« bo sestavljal iz poleg sebe stojičih novih grbov Avstrije (na desni) in Ogrske (na levi), zvezanih z devizo »INDIVISIBILITER AC INSEPARABILITER« v čitru grba Najvišje cesarske hiše, obdanem od kolane Zlatega runa. Med ogrskim in avstrijskim grbom se bodo nahajali trije najvišji zaslužni redi monarhije.

Mali skupni grb bo primerno enostavnejši.

Grb Najvišje cesarske hiše nam kaže znano sliko: v srednjem polju srebrni pas, v desnem habsburškega leva, v levem lotarinski tri orle. Ščit je pokrit s kraljevsko krono avstrijskih princev in obdan od kolane Zlatega runa.

Novi avstrijski grb je sestavljen iz štirih ščitov: zadnjega, glavnega, srednjega in srčnega ščita. Srčni ščit nosi grb »Avstrijske hiše« srebrni pas v rdečem polju. Srednji ščit združuje grbe 5 starih dednih kronovin, nadvojvodine Nižje in Gorjenje Avstrijske, vojvodine Štajerske, Koroške in Kranjske. Glavni ščit nosi grbe ostalih 13 kraljestev in dežel. Zadnji ščit kaže simbol avstrijske cesarske časti: črne dvoglavca orla s cesarsko krono.

Grb dežel svete ogrske kroge se stoji iz glavnega, ozadnega ščita in srčnega ščita. Na zadnjem ščitu se nahajajo grbi Dalmacije, Hrvaške, Slavonije, Sedmograške, Bosne in Hercegovine ter Reke. Srčni ščit nosi znani ogrski grb z Andrejevim križem. Grb ogrskih dežel kroga ogrska sv. Štefana krona. Grb država dva bela angelja.

Uvedbo novih grbov (avstrijskega in ogrskega) je zaukazal cesar s posebnimi lastno-ročnimi pismi grofu Stürgku in grofu Tiszi.

Cesar je izdal nadalje posebno armadno in brodomno povelje, ki ukazuje uvedbo nove vojaške in mornariške zastave. Vojaška zastava bo imela v bodoče na eni strani skupni grb monarhije, na drugi strani cesarjeve inicijale, v oglah bodo vtakane enkrat avstrijska cesarska, drugič ogrska kraljevska krona. Rob zastave bo obstojal iz črnožolnih in rdeče - belo - zelenih trikotov. Zastava vojne mornarice bo dobila poleg sedanjega avstrijskega grba še ogrski grb, izgledala bo torej kakor zastava trgovske mornarice, samo da bo enotno rdeče - belo - rdeča.

Vesti iz primorskih dežel.

Razpust občinskega zastopa v Komizi. Dalmatinsko namestništvo je razpustilo občinski zastop v Komizi; občinska uprava je poverjena vladnemu komisarju Leopoldu Bakosu.

Matej Vladislav, sedaj pri domobranskem polku št. 4., 7. nadomestna stotnija, voj. 4. v Ljubnem na Štajerskem, išče Pavla Čekona iz Istre iz sela Čekoni, županija Vodnjan. Čekon naj se mu oglasi, oziroma naj se mu sporoči, ako kdo ve zanj. Čekon mora biti med begunci.

Kdo ve, kje se nahaja Jožef Tomažič, posestnik v Morskem, podžupan kanalski, naj to sporoči njegovemu bratu A. Tomažiču, Lir. 27. VIII. E. k. v Stainachu, Zgornje Štajersko. — Franc Rusjan, k. u. k. Arb. Abt. Nr. 18., Marinefeldpostamt. Pola prosi obvestila o svojem očetu Mihaelu Rusjanu iz Medane v Brdih, ki je zdaj nekje v cesarski službi.

Poziv! Franc Bernik, starejši, iz vasi Peršeti št. 104, pošta Ročinj na Primorskem, naj se radi realiziranja in izplačila neka zavarovalne nemudoma zglašijo osebno ali pismeno z natančnim naslovom v pisarni dr. Karla Schmidingerja, c. kr. notarja v Ljubljani, Sodna ulica št. 11. Sploh se prosi vsak, komur je znano, kje se sedaj nahaja Franc Bernik, starejši, da to naznani.

Med briškimi interniranci v Italiji se nahaja iz Kozane tudi Karol pl. Reja s svojo družino in sicer je v provinci Novara. Velik posestnik in umen gospodar na svojem posestvu je bil jeden izmed prednikov rodbine Reja; radi izrednega racionalnega gospodarstva, ki je bilo za vzgled drugim posestnikom, je bil povišan v plemenitaški stan. Rodbina je med najuglednejšimi v kojščanski županiji in veleposestnik pl. Reja je bil dolgo časa kojščanski župan.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Višji artiljerijski oskrbnik Božidar Drenik je odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca, njegov sin, artiljerijski nadporočnik Božidar Drenik pa je dobil častni znak »Rdečega križa« 2. vrste.

— Dajte zlato in srebro! V mnogih družinah imajo različne zlate in srebrne reči, žlice in nože, uhane in prstane, zapestnice in zaponke, gumbice in verižice itd. Že marsikaj takih stvari so ljudje darovali za vojnopomožno akcijo pod geslom »Zlato dam za železo«, a vendar je med ljudmi še jako mnogo takih stvari. Z ozirom na državno korist se opozarja občinstvo, da država sedaj take zlate in srebrne stvari tudi kupuje in sicer pri glavni kovačnici denarja na Dunaju in pri uradih za punciranje v Pragi in v Gradcu. Vse te zlate in srebrne stvari se bodo v dunajski denarni kovačnici raztopile in kar bo čistega zlata in srebra, se bo dalo ali avstro - ogrski banki, da bo za podlago našega denarstva ali pa se bo z njim kupil inozemski denar, ki ga je treba za dobavo surovin in fabrikatov, kateri se dobe le v inozemstvu, a so potrebni naši vojni upravi in domačim tovarnam. Nekaj tega srebra in zlata se bo prodalo tudi zlatarjem, da bi mogli ohraniti svoja podjetja. Srebrne in zlate stvari se lahko pošiljajo na zgoraj imenovane urade s pošto in bo potem dognano vrednost izplačala poštna hranilnica. Kdor da zlato prostovoljno za bankovce, lahko dobi certifikati, ki bo poznejšim rodovom ljub spomin na svetovno vojno.

— Odloženi tečaji za oficirsko izobrazbo 43 do 50 letnih na Ogrskem. Hotelo se je ustanoviti štirideske tečaje za bivše oficirje in oficirske aspirante 43 do 50 letnih, ali se je ustanovitev teh tečajev odložila za poznejši čas; prijaviti se je

mogoče za te tečaje do 5. januarja 1916.

— Trgovci in prodajalci posode iz posteklenjene in jeklene pločevine ter stranke, pozor! Glasom cesarske naredbe, bodo morale do 30. novembra zasebne stranke oddati posodo iz bakra, medu in niklja ter se bode za nadomestilo dobila posoda iz drugih ovnin (iz jeklene pločevine). Pri posodi iz jeklene pločevine je razločevati »tržno blago« in srednjetežko blago. Potem pride »izvetežka« posteklenjena posoda iz jeklene pločevine. »Posoda iz litiga železa« in pokositrena in brušena železna posoda (posoda iz jeklene pločevine) ter pralni kotli. Za vse nadomestilno posodo so uveljavljene najvišje cene, od katerih mora imeti vsak trgovec in prodajalec posode strankam na razpolago in v vpogled vsaj po en izvod. — V lokalih za nadrobno prodajo mora imeti vsak trgovec razen cenika nabit še prav dobro viden napis: »Uradni cenik za pločevinasto in lito posodo ter pralne kotle je na razpolago.« Uradni ceniki se dobivajo pri politični oblasti I. vrste (tedaj v Ljubljani pri mestnem magistratu). Nadzorovanje te naredbe spada v področje obrtne oblasti. Prestopki te naredbe se kaznujejo z denarno globo do 5000 K ali z zaporom do 6. mesecev. Naredba stopi v veljavo z dnem razglasitve. — Trgovci, kakor tudi zasebne stranke se opozarjajo, da se z nadomestno posodo pravočasno preskrbe!

— Svarilo. Državna oblast je izvedela, da se vzlic ministrski naredbi o zaplembi oziroma odkupu kovin raznih vrst, take stvari še vedno prodajajo in kupujejo. Zato opozarja oblast novič, da je prodajanje in kupovanje vseh stvari, ki so iz bakra, bronu, tombaka ali iz medu, strogo prepovedano. Najboljše je sploh če oddajo ljudje vse te stvari že pred 30. novembrom. Kdor bi jih pa sedaj prodajali ali kupoval, ga zadene kazen: do 5000 kron globe ali zapor do šest mesecev. Kupcem se bodo stvari take vrste odvzele, ne da bi dobil kako odškodnino.

— Želje vojaštva v gorah. Državni poslanec Pantz je obelodanil pismo, ki se mu je pisali vojak. Nastanjeni v gorah ob italijanski fronti v višini 2600 metrov. Iz tega pisma je posneti, da bodo vojaki v teh visokih hribovih prezimili, vzlic snegu, ki bo zapadel. Da bi laglje prenesli zimo v gorah, prosijo, da bi se jim poslale harmonike, knjige zabavne in vselej vsebine in ilustrirani časopisi, da bi si v dolgih večerih kratili čas in si olajšali službo.

— Žrtve požrtvovalnega dela v vojaški bolnišnici. V tukajšnji deželni bolnišnici je umrla 52 let stara gospa Marija Glančnik iz Črnega potoka pri Prevalu na Koroškem, ki je vstopila pred letom dni v prostovoljno pomožno službo v filijalkah ljubljanske garnizijske bolnišnice. Zadnje čase je vodila kuhinjo v vojaški bolnišnici v Mostah, dobila je legar in podlegla težki bolezni. Pogreb bo jutri ob pol 4. iz deželne bolnišnice. Časten spomin požrtvovalni ženi!

— Za Berto Kendo so bili gosposdu podpolkovniku Frid. Kaučiču izročeni še sledeči darovi: Avstrijska tovarna v Steyru 20 K, Emanuel Kraus v Pardubicah, domobranski zalagatelj, 20 K; I. R. 50 K; Bratje B. 20 K; Viljem Beck in sinovi, dvorni zalagatelj, 50 K; omizje A. C. v dunajski rotovski kleti 10 K; Ivan Winternitz, domobranski zalagatelj, 10 K; podpolkovnik Fridolin Kaučič v imenu častnikov in tehničnih uradnikov domobranske orožarne 40 K; skupaj 210 kron. S poprejšje izkazano zbirko v znesku 650 K, je torej gosposdu podpolkovnik Kaučič nabral za Berto Kendo 900 kron.

— Privatne pošiljave zavojev v poljsko - pošten prometu. Dovoljuje se pošiljave zavojev tudi za poljskopoštne urade 20, 28, 37, 41, 43, in 148. Za pošto 103 je tak promet ustavljen.

— Pozor! Rok dolžnosti naznani za gumi (kavčug) je dne 15. oktobra in je isto doposlati v teku treh dni. Tozadnevne tiskovine se dobe pri obrtnem oddelku mestnega magistrata, kamor so izpolnjene tudi doposlati.

— Glasbena Matica. Dediči dne 15. septembra 1915 umrlega vzornega rodoljuba, veletrgovca in veleposestnika gosp. Ferdinanda Sotičana so naklonili »Glasbeni Matici«, kateri je bil blagi pokojnik ustanovnik, velikodušen dar 500 kron. Srčna jih hvala!

— Boj za dom. Pod tem naslovom je izšla v založbi knjižarne I. Štoka v Trstu daljša pesem, ki slika v poljudnem tonu sedanji svetovni boj s posebnim ozirom na obrambo naših mej. To pesem je zložil gosp. Jaka Štoka, tiskana pa je na tankem kartonu v velikosti treh razglednic

in se dobiva po 10 vinarjev v knjižarni J. Štoka v Trstu, ulica Molin piccolo 19.

— »Ta zlata vinska kapljica« se je v dobrem letu podražila za 150 in celo do 200 odstotkov. V Vipavi prodajajo letos boljše vino (mošt) liter po kroni, navadno namizno vino pa po 70 do 80 vinarjev.

— Kislo zelje na ljubljanskem trgu je pač predrago in bi bilo prav koristno, če bi se cena znižala.

— Iz politične pisarniške službe. C. kr. vladni oficijal gosp. Ivan Marko je premeščen iz Ljubljane k okrajnemu glavarstvu v Radovljici; c. kr. okrajni tajnik Aleksander Schaffer pa od glavarstva v Radovljici k deželni vladi v Ljubljani.

— Iz ljudskošolske službe. Nameščena je v Dolenji vasi kandidatinja Albina Iskra; imenovana je Ana Pirc za provizorično učiteljico v Gradcu - Podzemlju. — Na enorazrednici v Trbijah je nameščena kot suplentinja Julijana Rotar, ker je odšel učitelj Viljem Zirkelbach v črnovojniško službo; na ljudski šoli v Železnikih je nameščen absolvirani učiteljski kandidat Friderik Kováč, ker je učitelj Melhior Dolenc odšel k vojakom. — Za suplentinjo na ljudski šoli v Soteski je nastavljena Ervina Ropas, ker je odšel učitelj Ivan Zen v vojaško službo.

— Ponarejeni stokronski bankovci. V raznih mestih naše države se je opazilo v zadnjem času nove ponarejene stokronskih bankovcev iz leta 1912. Pozna se jih po teh znamenjih: na besedi »Bárki« v ogrskem akcentu ni akcenta na »a«. Črke ogrskega teksta so tesnejše in imajo bolj širok bel rob, kakor je na pravem bankovcu. Mesto z besedami »Hundert Kronen« in z velikima številčkama »100« na strani z nemškim tekstom se občuti gladko, dočim se na pravem bankovcu občuti kov bakroreznega tiska. Sploh je ponarejen bankovec bolj mehek kakor pravi. Oba, drug na drugega prilepljena lista se dasta ločiti, ako se bankovec zmoči.

— Zlato poroko slavi v soboto znani slovenski komponist, gospod Anton Förster s svojo gospo soprogo Petronilo.

— Christofov učni in vzgojevalni zavod je, kakor prejšnja leta, tako tudi letos popolnoma zaseden, znamenje, da uživa ta zavod vsestransko zaupanje in ugled.

— Divji kostanj. Podpisano skladišče kupuje divji kostanj v naravno - suhem in zdravem stanu za ceno na licu mesta 12 K za 100 kg. — C. in kr. etapno oskrbovalno skladišče v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (K. u. k. Etappenverpflegungsmagazin).

— Umrl je v Ljubljani gosp. Josip Schott, c. kr. vodja zemljiške knjige. Počivaj v miru!

— Iz politične službe na Štajerskem. Konceptni praktikant Julij Reininghaus v Slovenjgradcu je imenovan za namestniškega koncipista.

— Iz Celja. V drugem vojnem šolskem letu na tukajšnji slovenski gimnaziji se je vpisalo 152 učencev, in sicer v I. razred 34, v drugi razred 40, v tretji 39 in v četrti razred tudi 39 učencev. Poduk se je, kakor smo že poročali, redno pričel.

— Vinogradi na Spodnjem Štajerskem. Okrog Ptuja bo vino prav dobro, a posebno veliko ga ne bo, pod Celjem pa je deževje vinogradom močno škodovalo.

— Iz Maribora. Sposobnostni izpiti za učitelje in učiteljice se prično pred tukajšnje komisijo dne 8. novembra. Prošnje je vložiti do 1. novembra.

— Ureditve porabe mleka na Štajerskem. Štajerska namestnija je prepovedala, krmiti neposneto mleko svinjam in teletom; nadalje je prepovedala prodajo smetane; ista se sme prodajati le za bolnišnice, za kar je treba posebnega dovoljenja.

— Kino »Ideal« predvaja danes, jutri in pojutrišnjem prvi film znamenite serije Henry Porten »Mučenica ljubezni«. O filmu, ki je zbudil veliko senzacijo na filmski borzi, lahko rečemo, da ga vsak obiskovalec kina pričakuje z veliko napetostjo. Splošno je namreč znano, kako priljubljena je Henry Porten pri občinstvu in da mu je vsak film, v aterem nastopi imenovana umetnica, največja senzacija. Prvi film Henry Porten — serije 1915—1916 prekaša vse dosedanje uspešne prednike in, kar je še važnejše, se je posrežilo tvrditi »Messter« napraviti film, ki pa mora biti tako sestavljen, da napravi na vse sloje obiskovalcev globok učinek. Slika nas deloma vodi v kroge »bojišče« družbe, deloma v kroge umetnikov. Henry Porten igra v tem filmu vlogo, ki odgovarja popolnoma njenemu umetniškemu znanju. Igra v vlogi žene, katere iz ljubezni do svojega moža vse žrtvuje. Krasn in ljubka je v tem filmu, posebno, ker je v teku polletja, znatno shujšala, kar podeli njen še bolj mladost-

no zunačnost. Končna scena mora tudi najtrše srce omečiti in ga ganiti do solz. Kaj šele oni, ki v kinu radi jokajo. — Nadalje kaže kino »Ideal« še krasno veseloigro »Praska v kuhinji«, z Marjio Müller - Link v glavni vlogi. Poleg tega je pa tudi vojno poročilo iz laškega vojnega poročila.

— Zrebanje razredne loterije (5. razred 3. dan). 25.000 kon dobi št. 90.553. Po 10.000 kron dobe št. 4554, 29.919, 91.550. Po 5000 K dobe št. 17.804, 28.401. Po 2000 kron dobe št. 648, 11.344, 22.340, 28.257, 28.259, 29.932, 37.263, 40.666, 41.659, 48.759, 52.342, 65.644, 80.940, 98.890, 105.802. Po 1000 kron dobe št. 4150, 8151, 9110, 9704, 11.175, 11.544, 14.339, 17.500, 17.646, 26.344, 26.795, 28.978, 31.141, 32.384, 32.459, 36.651, 38.231, 39.844, 43.051, 45.777, 49.740, 50.806, 50.934, 51.823, 53.621, 54.686, 54.692, 55.742, 73.017, 84.964, 106.715 in 106.820.

Razne stvari.

• Potres v Italiji. V provinci Reggio Emilia je bil močan potres, ki je povzročil mnogo škode in veliko strahu. V Parmo so ljudje strahoma bežali iz gledališča in je bilo več oseb ranjenih.

• Potres na Nemškem. Opazovalnica Hohenheim je zaznamovala dne 10. oktobra jutraj precej močan potres, čigar središče se ceni, da je bilo oddaljeno 140 km, najbrže v frankovskem gorovju Jura pri Eichstättu, kjer se je že dne 2. junija zgodil precej močan potres.

• Neurje v Tripolisu. Dne 8. oktobra so bili v Tripolisu strašni nallivi, celo mesto je poplavljenno, padala je toča debela kakor oranže, mnogo hiš je poškodovanih, strela je udarila v elektrarno, Tripolis je brez luči. Telefonska napeljava v oazo je porušena. Škoda v okolici je velika, več vojakov je ranjenih.

• Ogolufane rodbine vojakov. Že dlje časa je bilo na Ogrskem slišati, da pri izplačevanju podpor rodbinam vpoklicanih vojakov ni vse prav v redu. Celu na ogrsko domobransko ministrstvo so prihajale pritožbe. Končno se je ponekod ljudem vendar posrečilo, da so stvar spravili pred sodišče. Tako se je vršila sedaj v Velikem Varadinu obravnava proti enajstim županom in občinskim tajnikom (te imenuje na Ogrskem vlada) kazenska obravnava, ker so goljufali rodbine vpoklicanih vojakov. Popolnoma neopravičeno so jim pri vsakem izplačilu državnih podpor odtrgavali, zdaj za kolke, zdaj za vožnje, zdaj za vojaške dobrodne namene manjše zneske, namreč po 50 vinarjev, po kroni, po 5 kron, kar je pri stotinah rodbin zneslo seveda lepe zneske. Vse to so ti poštenjaki lepo pobasali v svoje žepe.

• Črtice iz Pariza. Pariški »Matin« piše: Pariz je še vedno pozorišče velikega tujkega prometa. Hoteli si porazdeljujejo med seboj tujce. Stare gospe in gospodi, ki dohajajo v Pariz, se ustavljajo v enem delu mesta, mladina pa na drugem delu v živahnih ulicah. Hoteli, kjer stanujejo Angleži, so povsem drugače urejeni, kakor oni, v katerih stanujejo Francozi iz province. Istotako stanujejo Amerikanci v posebnem delu mesta. Amerikanci hočejo tudi sedaj živeti udobno, njim ne sme ničesar manjkati. Seveda plačujejo vse jako drago, ali zato so prišli v Pariz, da malo izpraznijo svoje polne denarnice. V prekrasnem hotelu »Astoria« se nudi taka prilika Amerikancem. Ravnatelj hotela je bil Nemec, ali kakor hitro je izbruhnila vojna, je bil ovađen špijonaže, kakor poročajo listi, je bil sicer oproščen obtožbe radi špijonaže, ali v zaporu so ga vseeno pridržali. — Karakteristično je, da se ob porokah sedaj ženina ne vpraša samo, kak poklic ima, marveč tudi, ali je bil odlikovan v vojni. To namreč raditega, da se zabeleži v matici, ako je sodeloval v vojni, ker vsak zasluži, da se to ovekovčijo, ker se ni boril samo za svojo domovino — tako pravijo francoski listi — ampak tudi za vse človeštvo.

Častite naročnike »Slovenskega Naroda«, katerim je potekla september bodisi mesečna ali četrletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najprej ponovite, da jim pošiljanje lista ne prestane. — Doklej je plačano, je razvidno na nalogovnem ovitku.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kontar.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. oktobra: Fran Bizjak, gostilničar in posestnik, 62 let, Tržaška cesta 5. — Trifun Pejić, pešec, v rezervni vojaški bolnišnici v uršulinskem samostanu. — Ivan Močnik, kočijaž - hiralec, 55 let, Radeckega cesta 9.

Dne 9. oktobra: Julijana Mehle, zasebnica, 78 let, Nadvojvode Friderika cesta 4. — Marija Klarman, zasebnica, 42 let, Streliška ulica 8.



**Prav po-
sobni učinek**
Odola tiči naj-
brže v tem, da se
Odol pri izplakova-
nju ust v zobe in
ustno sluznico tako-
rekoč vsesa in jo
nekako impregnira.
Razumite neskončno
pomembnost te prav-
posebno učinkoval-
nosti Odola. Medtem
ko druga ustna in
sobna negovala učinkujejo samo malo
sekund med čiščenjem ust, učinkuje
Odol še cele ure po snaženju zob. O
tem trajnem učinku Odola so prirejali
prav zanimive zdravstvene preizkuse,
ki so soglasno dognali, da te nepri-
metljive lastnosti Odola ni pri nobenem
izdelku, ki za vsakdanje čiščenje ust
in zob sploh pridejo v poštev.

Kdor Odol rabi dosledno vsak
dan, torej kar se misli da, najbolje
neguje zobe in usta.

Meteorološko poročilo.

Vilna na morjem 306-2		Sreda 1. zračni tlak 766 mm			
oktobra	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11.	2. pop.	737-0	16-4	sl. jug	jasno
"	9. zv.	738-7	10-3	brezvev.	del. oblak.
12.	7. zj.	740-6	9-0	"	oblačno

Srednja včerašnja temperatura 10-0° norm. 11-2°. Padavina v 24 urah mm 0-0.

Gostilna

tik železniške postaje 2613

se da v najem ali na račun.

Naslov. pove uprav. »Slov. Naroda«.

Due inteligentni dunajski Slovenci
iščeta zabavne korespondence z isto-
taka gospodoma. — Cenjeni doptst
do 25. t. m. pod „Nagelj“ in „Rož-
marin“ na upr. »Slovensk. Naroda“.
2617

Trgovski sotrudnik

28 let star, vajen špecerijske stroke ter de-
želnih pridelkov, z večletno prakso, želi
službo v kaki večji špecerijski trgovini, v
mestu ali na deželi. Sprejme tudi kakšno drugo
primerno službo. Spričevala na razpolago.
Nastopi lahko s 1. novembrom. — Naslov
pove uprav. »Slovensk. Naroda“, 2591

Stanovanje

obstoječe iz 1 ali 2 sob s kuhinjo
(meblirano ali tudi ne) **liso** mala
uradniška družina **takoj** ali s 1. no-
vembrom. 2611

Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda«
pod „uradniški/2611“.

prođajalka

za papirno trgovino in devotionalije.
Imeti mora večletno prakso v tej stroki,
biti večša slovnično pravilno nemškega
jezika in tudi slovenskega. Ponudbe v
nemškem jeziku na St. Josefs-
platz Buch & Papierhandlung.
Celovec, Bismarckring št. 14.
2602

Mesto posebnega naznanila.

Potrti globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom in znancem
prezno vesp, da je naš iskreno ljubljani dobri soprog, oče, brat in
svak, gospod

JOSIP SCHOTT

a. kr. vodja zemljiške knjige

danes ob 4. uri zjutraj, po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za
umirajoče mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo 13. oktobra ob
3. uri popoldne iz hiše žalosti Tabor št. 6 na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi sv. Petra.

V LJUBLJANI, dne 12. oktobra 1915.

2618 **Žalujoči ostali.**

Prodajam 200 kubičnih metrov bukovich drv

Več se izve na Poljanski cesti št. 12. pri g. BAYER. — Pojasnila 12. in 13. tega meseca.

Št. 4170. 2600

Jubilejne ustanove.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za leto 1915:

- osemnajst cesarja Frana Josipa ustanov (8 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike vojvodine Kranjske;
- štirinajst cesarja Frana Josipa ustanov (4 po 50 K in 10 po 20 K) za uboge onemogle obrtnike in trgovce vojvodine Kranjske;
- pet cesarice Elizabete ustanov po 40 K za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov ter
- pet cesarja Frana Josipa ustanov po 20 K za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov in trgovcev.

Prošnje naj se pošljejo Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 10. novembra 1915. Priloži naj se jim od občinskega in župniškega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prosilec lica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:



Ki priložujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojiš in o drugih važnih aktualnih
domaćih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 1499

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestrankski ilustrirani tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrt leta K 2.50, pol leta K 5.— in celo leto K 10.—.

Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in
Aškercar ter tudi lepe, zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj! Novi naročniki
dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in
poštne prosto na ogled.

Upravištvu lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Franciškaška ulica 10/L

Modni salon P. Barborič

λ. Mildner nasl.

Ljubljana, Mestni trg št. 7

priporoča svojo veliko zalogo kinčanih

klobukov, praznih oblik, peres, cvetlic i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Popravila točno in ceno. Popravila točno in ceno.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reservni fond K 71.946.392-26. — Isplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178-26.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Van poljevala daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani čigar pisarne so v lastni ban- čni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Službo oskrbnika

gratične ali večjega kmetijskega posestva
želi nastopiti
v vsem gospodarstvu izurjen mož.
Ponudbe pod »OSKRBNIK« na upravništvo
»Slovenskega Naroda«. 2582

1 ali 2 dve osebi sprejme čama k sebi v lepo stanovanje

s pohištvom event. s souporabo kuhinje. Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod „Mirna stranka/2601“.

Trgovski pomočnik

in učenec se sprejmeta takoj v trgovino z mešanim blagom PAVEL KUNSTEK, Sturje pri Ajdovščini. 2584

Več dobrih 2596

zidarjev in težakov

sprejme tvrdka Andrej Corne, stavbeno podjetje Sv. Petra cesta št. 23. Zidarji 5—6 K težaki 3—4.

2614

Razglas.

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870, št. 21 dež. zak. o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov, se naruča vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. novembra letos

svoje šadno in olepševalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene na vrtovih, na poljih in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesov, jajec in zapredkov (ličink) in sežgati, ali kakor si bode pokončati nabrana goseničja gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se pomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinah, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče, a najdalje do 15. maja.

Kadar se drevje, ki so ga napadle gosenice, poseka ali kadar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se tako drevje oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se gosenice obrati od njih ali pa drevje in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepotnega drevja, lepotnega grmovja in drevoredov, potem od drevja ob gozdnih roboh v istih slučajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti ob ranih urah ostre in pokončavati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polju se morajo črvi (podjedi, ogroci) pri oranju ali kopanju zemlje precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in takoj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določene časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se mu naloži na korist občinske blagajne globa od 2 do 20 K, in če bi se to ponovilo, do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 3. oktobra 1915.

stanovanje

z dvema mebliranimi sobama in kuhinjo s 1. novembrom. Ponudbe na upr. »Slov. Naroda« pod „G/2612“.

PRODAJALEC ali PRODAJALKA

manufakturne ali galanterijske stroke
se takoj sprejme. Penudbe pod „B. F./2607“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 2615

SIROLIN“Roche“

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

- Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se boleznijo po zdravit.
- Oseba s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
- Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
- Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vplivom na splošni počutek.

Se dobijo vseh lekarnah & K.4.-

Največja izbira žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna trdka

modni salon

specialno damskih in otroških klobukov
ter svilnih čepic v najnovejših oblikah.

MARIJA GÖTZL, Židovska ulica šteč. 8.

533

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

Popravlja klobukov
se lahko sprejmejo.

Črkostavce

sprejme takoj proti dobri plači
: „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

učenec

Sprejme se takoj
v galanterijsko trgovino
Prca & Kramar, Celje.
2589

Uradniško hranilno društvo v Gradcu.

Osebni kredit

uradnikom, profesorjem, učiteljem, umirovljencem itd. ob najugodnejših pogojih tudi brez porekov.

Hranilne vloge

od vsakogar z dnevnim obrestovanjem brez rentnega davka po
5% za vsak čas po 5% pa za zneske nad K 2000 ob
dvigljive zneske, 5% 2 0 60dnevnom odpovednem roku
Vloge: 6,500.000 K. Jamstvo v deležih: 7,800.000 K. Število članov 5900. Več v raz-
vidih! Tiskovine in poštne položnice zastoj.

Pojasnila daje brezplačno vsak ponedeljek in petek med 1/23 in 1/24 popoldne:
Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šteč. 22.

Ivan Magdič

krojač prve vrste
Ljubljana, 282
v hotelu „pri Maliču“
(I. nadstropje)
(nasproti glavne pošte)
:: se priporoča ::
Zaloga angleškega blaga.

Ovčjo volno

vseh vrst in vsako množino

2117

kupuje po najvišjih cenah
J. GROBELNIK, LJUBLJANA,
MESTNI TRG št. 22.

Priporoča se trdka

A. RASBERGER, Ljubljana
Sodna ulica št. 5.

Največja trgovina z
gramofoni in godbenimi
avtomati, ploščami in z
vsemi sem spadajočimi
predmeti.



Blago in cene brez konkurence.
Geniki brezplačno.
Pazite na naslov.

2532

Stanovanje

izbore stalna stranka z 2-3 sobami
za takoj ali z 1. novembrom.

Ponudbe pod „Stalna stranka/2597“
na upravn. »Slov. Naroda«.

Kupim takoj 2585

pohištvo

za spalne sobe in kuhinje.
Ponudbe pod „Pohištvo/2585“
na upravn. »Slov. Naroda«.

Prodaja se dobroohranjena

: peč :

(Phöbus) 2529

Vpraša se: ROJC, Dunajska cesta
šteč. 29, II. nadstropje.

Dovršeni 2579

šestošolec

se sprejme takoj v lekarni

A. Susteršiča
v Krškem, — Dolenjsko.

„Boj za dom“

je naslov najnovejši bojni pesmi. Založila in
izdala jo je knjigarna in papirnica J. Štoka
v Trstu, ulica Molino piccolo šteč. 19,
(tik kavarnu Nuova York) prodaja se po
10 vin. Preprodajalci dobijo primeren popust.

J. Štokova

trgovina v Trstu, Molino piccolo št. 19,
prodaja vojne poštne dopisnice vseh barv po
dve kroni tisoč in naprej.

Pisma naročila izvršuje z vsoto točnostjo.

Blagovni oddelek

Hrvatske zemaljske banke d. d. podružnice v Subotici
Szabadka, Ogrska

nudi veletržicom in preprodajalcem dokler kaj zaloge in v kolikor dnevne
cene ne porastejo za gotov denar: 2448

Santos Superior kava za ceno K	380.—
Santos Prima	390.—
Guatemala GA	430.—
Costarika CA	490.—
Matagalpa MA	520.—
Biser (Peri) PA	520.—
Bibera Lampong	325.—
Bibera Tellichery	335.—
Holand. kumena (kima)	145.—
Marseille milo 72 %	192.—
Vaniljna čokolada	440.—
Olje čisto oljkovo	450.—
Olje Sesam Jaffa	480.—
Zdrob (gres, kašica) A/10	105.—
Prima ogrske salame	1100.—

Vse cene veljajo za 100 kg s skladišča Szabadka v originalnih balah, omotih,
zabojih in sodčkih. Naročbe se ob poslatvi denarja naprej izvršujejo takoj.
Manjše naročbe se izvršujejo v poštnih zavežkih po 5 kg s povzetjem, toda
izvršuje jih bankin veletržec s 5% pribitka. Pri bankinem veletržcu se lahko
dobi tudi la glave riž po K 3-20 in la Rangun riž po K 2-80 za 1 kg.

fant-sodar

kateri bi opravljal tudi vsa domača dela
dobi službo. Ponudbe pod „sodar/
2565“ na uprav. »Slovensk. Naroda«.

Išče se na Tržaški cesti, v šiški ali
sploh zunaj v ljubljanski bližnji oko-
lici, svetla zračna

soba s kuhinjo

ako tudi v mali hiši, prazna ali z mo-
bilitami. — Ponudbe na uprav. »Slov.
Naroda« pod „Slovenka/2603“. 2603

Mesečna soba

Iepo meblavana se takoj odda.
Sv. Petra cesta št. 4, I. nadstr.,
levo. 2604

Razgled na cesto.

Sprejme se takoj trgovski

sotrudnik ali sotrudnica

izurjena v železnini, pri 2398

FRANCU PICEKU,
trgovina z železnim in spec. blagom
v Ribnici, — Kranjsko.

Divji ter pravi

kostanj

suhe češnje, suhe hruške, laneno in
konopljeno seme, bučna zrna, proso,
krompir, zelod, jetice (Knopper), orehe,
vosek, vinski kamen, suhe gobe, pre-
divo, sveže sadje, sploh vse delovne
pridelke. — Razgled na

vletrgovina Anton Kolenc, Celje.

Istotako tudi prazne oljate in petro-
lejske sode, vse vrste vreče, steklenice
z zavojem za mineralno vodo.

2480



Peter Kozina

tovarna čevljev



& Komp.

v Tržiču, Sorensko

prodaja lastne izdelke na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.

Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

